

PLA DE SOSTENIBILITAT

CEIP L'ILLA

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	1
2. DIAGNÒSTI.....	1
2.1. Característiques del Centre Educatiu i de l'entorn	2
2.2. Anàlisi de les infraestructures, els recursos i les accions realitzades en diferents àmbits	3
2.2.1.Eficàcia energètica.....	3
2.2.2.Tractament de residus	3
2.2.3.Aigua.....	5
2.2.4.Altres.....	5
2.3. Buscar de possibles sinergies	6
3. Pla d'acció.....	7
4. Difusió i comunicació.....	9
5. Seguiment i avaluació	9
6. Bibliografia web i recursos	10

1. INTRODUCCIÓ

El pla de sostenibilitat està dissenyat per impulsar l'eficiència energètica i residus del nostre centre educatiu mitjançant la conscienciació i participació de tota la Comunitat Educativa.

El CEIP L'ILLA és un centre implicat amb un compromís per transformar l'escola i l'entorn amb l'objectiu d'aconseguir un desenvolupament sostenible, conscienciant i involucrant a l'alumnat. Busquem promoure la millora de la qualitat de vida de tota la comunitat educativa i el seu entorn mitjançant el treball dels Objectius de Desenvolupament Sostenible que formen part de l'Agenda 2030, en la qual es pensa en generacions actuals i futures en clau de sostenibilitat, però no només sostenibilitat ambiental, també econòmica i social.

El nostre objectiu és sensibilitzar a la Comunitat Educativa sobre temes fonamentals per al progrés cap a un futur sostenible a través del treball d'aula, d'escola i de casa. En general, volem capacitar als membres perquè siguin consumidors responsables d'energia per intentar reduir la seua empremta ecològica i contribuir a la minimització dels efectes derivats del canvi climàtic.

Durant els dos cursos passats hem dut a terme un Projecte PIIE de "Patis inclusius" on hem intentat transformar els patis del nostre centre i formar nous espais d'aprenentatge perquè l'espai exterior siga més enriquidor i gratificant gaudint de propostes educatives on la participació ha estat més activa i competencial.

L'educació per el desenvolupament sostenible i per la ciutadania mundial inclou l'educació per la pau, els drets humans, la comprensió internacional i l'educació ambiental, així com l'educació per la transició ecològica, sense descurar l'acció local, imprescindible per abordar l'emergència climàtica, de manera que l'alumnat conega quines conseqüències té les nostres accions diàries en el planeta i generar empatia cap a l'entorn natural i social.

2. DIAGNÒSTIC INICIAL

Per elaborar aquest pla de recursos, eficàcia i residus hem partit d'un diagnòstic inicial, identificant fortaleeses i debilitats i els aspectes susceptibles de millora que presenta el nostre centre educatiu en este àmbit.

Per aquesta raó hem analitzat les infraestructures, els usos, els recursos i les accions prèvies realitzades en matèria de sostenibilitat on s'ha fomentat la participació activa de tots els actors involucrats.

2.1. CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU I DE L'ENTORN

El CEIP L'Illa és un centre de caràcter públic que depèn de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació. S'imparteix Educació Infantil a partir de dos anys i Educació Primària.

Solem tindre una mitja de 160 alumnes i uns 25 docents ja que a la nostra escola hi ha només una línia per cada curs. Al ser una escola petita, fa més fàcil coordinar-se que en una escola gran, encara que tenim el handicap que molta de la plantilla encara no és estable i tenim molta rotació de professorat.

Estem ubicats al Grau de Castelló, districte marítim de la ciutat de Castelló que compta amb aproximadament uns 15.000 habitants. Es troba entre el Grup Sant Pere i una zona de marjal. Aquesta zona al principi pantanosa (marjals), amb el temps va començar a guanyar-se per a l'agricultura i a partir dels anys 60 es va drenar, formant avui part del Pla d'urbanisme local.

Una de les seues activitats econòmiques principals és el port pesquer, que va provocar una forta immigració en els darrers 30 anys. A les seues tradicionals activitats: pesca i tràfic portuari, es van anar afegint la indústria i els serveis (turisme). Hi havia un sector important de la població que trobava treball fora de la localitat a empreses de ceràmica, construcció, comerç...

Aquesta situació ha canviat en els darrers anys degut a la crisi econòmica generalitzada. En el darrer segle es va produir un augment important de la població. Primer van vindre famílies de pescadors dels pobles de Castelló i des dels anys 60 d'altres pobles mariners d'Andalusia i el País Basc. A partir de la dècada dels 90 es va produir una onada d'immigrants del Magreb, dels Països de l'Est i Sud-Amèrica.

Quant a l'estructura física del centre, parlem de les instal·lacions i de l'aulari. En primer lloc dir que hi ha dos patis, un més xicotet per a Infantil i un gran per a Primària, tots dos amb accés independent des de l'exterior. També hi ha un gimnàs cobert amb vestidors i banys.

L'edifici té tres plantes:

- A la planta baixa tenim: secretaria, menjador, saló d'actes, un altre despatx i l'aula de dos anys.

- En la primera planta en un passadís hi ha: la sala de mestres, el despatx de l'orientadora escolar, l'aula d'informàtica, l'aula d'anglès i la biblioteca; i a l'altre passadís, les classes d'infantil i de 1r i 2n de primària,
- En la segona planta en un passadís hi ha: l'aula de música i les classes de 3r fins a 6é de primària. A l'altre passadís: les classes d'audició i llenguatge, pedagogia terapèutica, religió i compensatòria.
- En totes les plantes hi ha dos banys per a l'alumnat i un per a mestres. A més de classes que estan buides i s'utilitzen per a desdoblaments i suport.

2.2. ANÀLISI DE LES INFRAESTRUCTURES, ELS RECURSOS I LES ACCIONS REALITZADES EN DIFERENTS ÀMBITS

2.2.1- EFICÀCIA ENERGÈTICA

Per a reduir el consum elèctric realitzem les següents accions:

- Revisem a diari que no es queden llums a les aules, banys o passadissos enceses innecessàriament aprofitant al màxim la llum natural i escollim quines llums són realment necessàries per impartir les classes.
- Fa uns anys l'empresa subcontractada per l'Ajuntament Telecso, va fer un canvi d'aproximadament el 80 % dels tubs fluorescents a tubs LED.
- Quant a la calefacció, s'encén únicament els dies de molt de fred o humitat (per estar molt pròxims a la zona de marjaleria) i en un horari determinat. Tanquem les portes i finestres quan està encesa, obrint només per ventilar.
- Al finalitzar la jornada revisem, calefacció, llums, regletes, ordinadors i projectors perquè queden convenientment apagats.

2.2.2- TRACTAMENT DE RESIDUS

Les actuacions que portem a terme per fer un bon tractament dels residus són:

- Reducció de fotocòpies:
 - Hem eliminat l'opció de "color" en la fotocopidora de la sala de mestres, per a reduir així, els residus de tòner. Sempre que podem, realitzem les fotocòpies utilitzant les dues cares del full i reutilitzem les fotocòpies que sobren.
 - Les circulars i altres documents d'interès per a les famílies, les estem difonent a través de plataformes aprovades per la Generalitat: "Web Família" i "Telegram". A més a més tota la informació del centre s'intenta penjar a la pàgina web.

- El col·legi, cada curs, amb “Xarxa Llibres” allarga la vida útil dels llibres de text i/o materials curriculars didàctics que estan en bon estat, amb l'objectiu de racionalitzar el gasto públic, atenent criteris de corresponsabilitat i sostenibilitat.
- Papereres: tenim en totes les classes papereres blaves (paper), grogues (plàstic) i de residus orgànics; proporcionades per les diferents empreses que fan tallers i xarrades sobre el reciclatge de residus. L'alumnat de cada classe volca aquestes papereres als contenidors municipals mòbils que tenim als passadissos de l'escola i són les netejadores qui ho porten al carrer a reciclar.
- Reducció de consum de paper: a determinats organismes enviem la documentació via email.
- Reciclatge de piles: a la sala de mestres i fora de secretaria hi ha un contenidor per reciclar piles. Cada mes ve una empresa externa per portar-se-les.
- Taps de plàstic: vam posar a l'escola un punt de recollida de taps, després vam cridar a una empresa i amb ells ens van fer un banc que tenim al pati de primària. A banda d'això la resta de taps s'utilitzen per fer manualitats, murals, jocs...
- Cartutxos d'impressores: quan s'acaba un cartutx, és la zeladora qui s'encarrega de portar-lo a reciclar a l'Ecoparc.
- Patrulla verda: a l'hora del pati hi ha un grup de xiquets/es que vigilen que la resta no tire coses a terra i que tot quede net.
- Punt verd: en el hall de l'escola hi ha un punt verd amb diversos contenidors (blau, groc, orgànic i de piles).
- Roba: a l'escola molts xiquets i xiquetes s'obliden roba i no s'enrecorden d'agafar-la. Cada cert temps avisem a les famílies enviant fotos i donant un marge per poder replegar-les, quan passa, la donem a alguna associació.
- Campanyes de roba i calçat: cada any tota la comunitat educativa col·labora en l'arreglada de roba i calçat i després l'associació corresponent se l'endú.
- Utilització de materials reciclats sempre que és possible per a fer manualitats, murals, maquetes, projectes... en lloc de comprar material nou.
- Carmanyola: es recomana que l'alumnat porte una carmanyola amb l'esmorzar dins, així intentem reduir la utilització del paper d'alumini o de film transparent.
- ECOPARC: quan tenim a l'escola cartutxos, claus, ordinadors o qualsevol cosa que no la podem reciclar en el dia a dia, anem a l'Ecoparc per a reciclar-ho.
- Banc de recursos: hi ha un inventari dels recursos manipulatius que entre tot el professorat va elaborant per tal d'evitar duplicitats i malgastar paper i plàstics.

2.2.3- AIGUA

L'aigua és un recurs necessari per a desenvolupar l'activitat diària en el nostre centre educatiu, per aquesta raó:

- Recomanem als xiquets que utilitzen ampolles d'aigua reutilitzables, per a minimitzar els residus als patis.
- L'empresa de menjador, COLEVISA, ha col·locat un dispensador d'aigua filtrada, reduint-se considerablement l'ús de botelles de plàstic en el menjador. A més de que utilitzen productes de proximitat i menys productes envasats.
- A la sala de mestres també hi ha un dispensador d'aigua per al professorat, d'aquesta manera evitem portar ampolles i estalviem plàstic.
- Banys: hi ha polsadors perquè l'aigua isca, d'aquesta manera es para sola l'aigua sense tindre la possibilitat de que algú s'oblidi de baixar l'aixeta.
- Visita a FACSA: participant l'alumnat en els taller que organitza aquesta empresa el dia de l'aigua per prendre consciència del bon ús que s'ha de fer de l'aigua i del problema de contaminació que hi ha en l'actualitat.

2.2.4 – ALTRES

Altres aspectes relacionats amb l'àmbit de la sostenibilitat a la nostra escola són:

- Mobilitat: a la nostra escola quasi tot l'alumnat i alguns mestres/as ve a peu i fa un parell de cursos vam instal·lar una zona tancada i amb teulada per aparcar bicicletes i patinets.
- Esmorzars saludables: De líquids a l'escola només es pot portar aigua, no permetem ni sucs, ni batuts... i l'esmorzar sempre ha de ser saludable. A més a més, els dimarts tenim instaurat "El dia de la fruita", encara que a banda d'aquest dia, sempre recomanem que un altre també porten. A principi de curs en la reunió inicial s'explica tot a les famílies i intentem que siguin conscients de la salut dels seus fills i filles.
- Hort escolar: tenim un hort escolar que cada any condicionem, el professorat amb l'alumnat rega i va observant el creixement de les plantes i hortalisses fins la seua recol·lecció.
- Al pati d'infantil tenim una zona amb arena perquè l'alumnat puga jugar. I al pati de primària fa uns anys vam comprar unes taules de pícnic.
- Taller de consum responsable i sostenibilitat: L'alumnat de 3r i 4t de primària va escoltar un conte i es va realitzar una xarrada per a tot el Claustre organitzat per l'ONG PanKara.

- Xarrada sobre reciclatge: tot el professorat ha participat en aquesta xarrada on ens van donar informació i també bosses de reciclatge, les quals vam deixar a les classes de l'escola per reciclar amb l'alumnat.
- Campanyes de conscienciació del reciclatge: on a més d'organitzar conjuntament amb els xiquets/es la "patrulla verda" al pati, col·loquem papereres de reciclatge de residus orgànics, de plàstic i contenidors de piles, fomentant així una convivència més sostenible.
- Eixides per l'entorn i activitats en la naturalesa: visites al Port de Castelló per conèixer de primer mà el sector primari de la pesca.
- Educació per a la salut: amb la companya de promoció del peix del Grau.
- Projecte artístic "Ciutat feliç": ho treballem amb l'alumnat de 5é i 6é de primària per a conscienciar de la importància de la cura del medi ambient.
- Entrevista a Paula Espinosa: l'alumnat de sisè entrevistarà a una experta en medi ambient que ve a l'escola.
- Teatre mediambiental: representació teatral per a tota primària.
- Biblioteca: tenim fons bibliogràfics sobre biodiversitat, canvi climàtic, medi ambient... A més a més quan alguns llibres s'han donat de baixa, els hem donat a una empresa perquè el pugui reutilitzar.
- Projecte Escolarts: està format per quatre projectes impulsats per la Direcció General d'Innovació i Inclusió Educativa, d'aquests nosaltres participem en tres.
 - Innocacant: El tema d'enguany és "Els Súper ODS: Aventura 2030".
 - Innovaràdio: Ho treballem durant tot el curs fent podcasts alguns dels quals parlen del medi ambient.
 - Innovateatre: 5é i 6é de primària és l'alumnat que participa en aquest projecte i alguna de les obres teatrals van destinades al tema de sostenibilitat i no contaminació.

2.3. BUSCA DE POSSIBLES SINERGIES

Una de les accions més importants d'este Pla de Sostenibilitat és el treball diari amb el nostre alumnat, de tal manera que el que volem aconseguir és que tant l'aprenentatge com la conscienciació, es convertisquen en una rutina.

Normalment treballem amb coordinació i col·laborat de diferents entitats públiques i privades com:

- Ajuntament de Castelló (Programa Guia Educadora).
- Voluntariat d'Ilewasí.
- Ecopilas
- Projecte "Ciutat Feliç"
- ONG Pankara
- Voluntaris jubilats del sector de la pesca.
- Fundació Iniciativa Social.
- Associació "Mariola Solidaria".

3. PLA D'ACCIÓ

Una vegada coneixem la situació de partida del nostre centre educatiu, ja podem definir els objectius del Pla de Sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica, tractament de residus, aigua...

A partir del diagnòstic inicial podem identificar les necessitats específiques i establir objectius clars de millora.

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

- Instal·lar equips d'il·luminació més eficients, amb tecnologia LED, en totes les classes i passadissos que falten.
- Col·locar cartells per recordar que cal apagar els llums, aparells elèctrics, projectors, regletes... en les aules quan no siguem necessàries.
- Incorporació d'elements detectors de presència en determinats espais com lavabos o corredors en funció de l'ocupació d'aquests.
- Optimitzar el consum d'equips informàtics, fotocopiadores i altres dispositius electrònics.
- Renovació gradual dels electrodomèstics del centre educatiu i substitució per uns altres de més eficiència energètica.
- Instal·lació de plaques solars.
- Proposar a l'Ajuntament el canvi de radiadors més moderns, de baix consum i que tinga encès/apagat individual ja que en l'actualitat hi ha classes on no és necessari el seu ús degut a l'orientació i no podem apagar-los.
- Instal·lació de borlets en els baixos de les portes per millorar l'aïllament.

TRACTAMENT DE RESIDUS

- Fomentar la reducció de residus, continuant reutilitzant els materials i minimitzar el consum de paper i plàstic.
- Millorar la recollida de matèria orgànica per tal de fer compostatge de residus.
- Fomentar l'ús d'envasos reutilitzables per als esmorzars com ampolles reutilitzables i carmanyoles en compte de ampolles de plàstic o paper d'alumini.
- Portar en Infantil tovallola en lloc de paper per a eixugar-se les mans.
- Canviar la manera de reciclar, que en compte de anar les netejadores a tirar el reciclatge als contenidors, que siga l'alumnat el que puga fer-ho, per això necessitem que ens instal·len un contenidor de paper davant de l'escola perquè només tenim de plàstic.
- Continuar participant amb associacions d'arreglada de roba, calçat, piles, taps de plàstic...
- Col·laborar en el programa gratuït de reciclatge de l'empresa Terracycle.
- Participar en campanyes, concursos i/o projectes organitzats pel Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana, Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori.

AIGUA

- Sensibilitzar sobre la importància d'un consum responsable de l'aigua.
- Aconseguir que tant l'alumnat com el professorat porte ampolles reutilitzables.
- Col·locar cartells per recordar que les aixetes s'han de quedar sense aigua, i si continua eixint han d'avisar per reparar-les.

ALTRES

- Promoure que tant l'alumnat com el professorat vinga a l'escola caminant, en transport públic, en patinet o en bicicleta.
- Celebració del "Dia Mundial de la Bicicleta" o el "Dia Mundial sense Automòbil".
- Celebració del "Dia Mundial de les Fruïtes i Verdures".
- Celebració del "Dia de l'Aigua".
- Fomentar la reutilitzant del material escolar en bon estat.
- Promoure la compra de materials amb etiqueta ecològica i l'adquisició de productes de l'entorn local.

- Fer més activitats extraescolars i complementàries relacionades amb la sostenibilitat (eixides per l'entorn, visites a plantes de reciclatge...)
- Construcció de recursos didàctics que aborden temàtiques relacionades amb el medi ambient.
- Intentar naturalitzar més els patis tant d'infantil com de primària.
- Aconseguir fer un hort escolar fixe que perdure durant tot el curs i així tindre més connexió amb la natura.
- Crear un espai dins de la web de l'escola destinat a la difusió d'accions relacionades amb la sostenibilitat.
- Participar en més projectes organitzats per Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació o pel Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana, Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori.
- Continuar amb l'existència de la Comissió Mediambiental realitzant activitats, prenent mesures i actualitzant i millorant el aquest Pla de Sostenibilitat de Centre..

4. DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

Tot allò que fem a la nostra escola ho difonem en la pàgina web del centre, per tant aquest pla i el treball que anirem fent es podrà visualitzar allí.

[CEIP L'ILLA – Plantilla per als centres de primària](#)

5. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i l'avaluació del grau de consecució de les accions proposades en el pla d'acció ens permet mesurar l'assoliment dels objectius plantejats i realitzar els ajustos necessaris per assolir-los.

Per poder aconseguir això, nosaltres hem fet una graella on tenim l'objectiu i descrivim l'acció realitzada, si la hem aconseguit o no, i l'indicador. D'aquesta manera analitzarem i interpretarem els resultats i podrem plantejar noves propostes de millora.

OBJECTIU:
ACCIÓ:
ACONSEGUIT: SÍ / NO
INDICADOR:

6. BIBLIOGRAFIA WEB I RECURSOS

- Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig d'educació.
- Decret 253/2019, de 29 de novembre del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyances d'Educació Infantil o d'Educació Primària.
- Resolució de 27 de juny de 2023, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària durant el curs 2023-2024.
- Normativa i instruccions sobre la contractació d'infraestructures educatives (instal·lacions solars fotovoltaïques, transformació de patis escolars...)
- Guia per a l'elaboració de plans d'acció climàtica en escoles. SEOBirdLife. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.